Länsstyrelsen
Örebro län
Sture Marklund
Direkt: 019-193566
sture.marklund@t.lst.se
Fax: 019-193028

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Enligt sändlista

Bilaga 1. Beslutskarta
Bilaga 2. Sändlista
Bilaga 3. Skötselplan
Bilaga 4. Hur man överklagar
Bilaga 5. Konsekvensanalys

Länsstyrelsens i Örebro län beslut och föreskrifter angående bildande av naturreservatet Jämmerdalen i Ljusnarsbergs kommun

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det område som avgränsas på bifogad karta som naturreservat. Området omfattar del av fastigheterna Norra Finnfall 5:2, Källbäcken 1:8, Ängesgården 1:15 och Laggarbo 1:18 i Ljusnarsbergs kommun. Reservatets slutgiltiga gräns utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara Jämmerdalen.

Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till barrnaturskog och myrar i vildmarkspräglad natur. De artgrupper som särskilt avses är fåglar, lavar och vedlevande svampar. Reservatet skall ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta omloppstider.
- Att tillgodose behovet av attraktiva områden för friluftslivet och att genom lämplig utformning av stigslinga möjliggöra för friluftslivet att uppleva området utan att inkräkta på dess skyddsvärden

Föreskrifter

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 3 § förordningen (1998: 1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm., att nedan angivna

Länsstyrelsen
Örebro län

föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla beträffande naturreservatet.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom naturreservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

1. Bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets topografi, yt- eller dräneringsförhållanden
2. Anordna upplag
3. Anlägga väg eller stig
4. Framföra motordrivet fordon i terräng
5. Dra fram ny mark- eller luftledning
6. Uppföra byggnad eller annan anläggning
7. Utföra något slag av avverkning, gallring eller röjning, så eller plantera skogsplantor, samla ihop eller föra bort några levande eller döda träd eller träddelar
8. Uppföra jakttorn, stödutfodra vilt eller att uttransportera fällt vilt med motordrivet fordon annat än med älgdragare eller fyrhjulsmotorcykel och då endast på fastmark, där skador på mark och vegetation ej kan förväntas
9. Inplantera främmande fiskarter eller -raser
10. Sprida eller använda kalk, gödselmedel, bekämpningsmedel eller andra kemikalier

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Förbuden enligt pp 1 och 7 skall ej utgöra hinder för underhåll av vägområde med tillhörande diken.

Förbudet enligt p 4 skall ej utgöra hinder för uttransport av fälld älg med fyrhjulsmotorcykel eller älgdragare.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om förpliktelse för ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten förpliktas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med naturreservatet.

1. Utmärkning av reservatet
2. Upprättande och underhåll av stigslinga
3. Uppsättning av informationstavla på plats angiven i fastställd skötselplan

4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden

Utfallande virke i samband med naturvårdsåtgärder, som utförs med stöd av föreskrifter och skötselplan, tillfaller reservatsförvaltaren.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet

Det är förbjudet att
1. Göra åverkan på markytan
2. Medföra ej kopplad hund
3. Störa djurlivet
4. Plocka blommor, lavar eller vedlevande svampar eller på annat sätt skada växtligheten. Bär och matsvamp får dock plockas.
5. Bedriva insamling av insekter eller andra evertebrater
6. Göra ristningar på torrträd eller bark eller att skada liggande trädstammar
7. Tälta och bygga kojor
8. Framföra motordrivet fordon eller cykla annat än på allmän väg
9. Sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller därmed jämförlig anordning
10. Sätta upp orienteringskontroller eller anordna snitslade spår

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att utföra de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.

Förekriften enl p 2 gäller ej i samband med jaktutövande.

Enligt 7 kap. 30 § miljöbalken gäller föreskrifterna omedelbart även om de överklagas.. De träder i kraft i och med införandet i Länskungörelsen.

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar och föreskrifter för området. Av särskild betydelse för syftena med reservatet är bl.a:

Artskyddsförordningen (1998:179) och Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 1999:7) om artskydd med bestämmelser om fridlysning av bl a orkidéer.

Enligt 2 kap. 6§ förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen får fiske inte bedrivas med bl a gift

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Fastställande av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., fastställer Länsstyrelsen den till beslutet fogade skötselplanen för naturreservatet.

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Jämmerdalen
Län: Örebro län
Kommun: Ljusnarsberg
Församling: Ljusnarsberg
Fastigheter: Del av fastigheterna Norra Finnfall 5:2, Källbäcken 1:8, Ängesgården 1:15 och Laggarbo 1:18
Lägesbeskrivning: 7 km ONO Kopparberg, X 146104, Y 664300
Naturgeografisk region: Sydligt boreala kuperade områden, 28
Kulturgeografisk region: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder, 15
Ekonomiskt kartblad: 11 F Lindesberg 8 c, 11582
Topografiskt kartblad: Lindesberg 11F NV, 1153
Areal: 163,4 ha varav 126,6 hektar produktiv skog och 32,8 ha myr, 3,8 ha öppet vatten och 0,2 ha vägområde
Markägarkategori: Staten samt privat
Objektsnummer: DOS 2238
Förvaltare: Länsstyrelsen

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Området uppmärksammades redan på 70-talet i Länsstyrelsens översiktliga kommuninventering och bedömdes i länsstyrelsens naturvårdsöversikt vara av stort naturvårdsintresse med utgångspunkt från mossfloran och geomorfologin.

Under 90-talets senare del började Länsstyrelsen i takt med ökade resurser och centrala direktiv att agera för ett utökat skydd av länets naturskogsliknande restbestånd. Länsstyrelsen lät genom Kjell Store detaljinventera Jämmerdalen med omgivningar och med detta underlag avgränsades ett förslag till naturreservat som fick Naturvårdsverkets godkännande. Förhandlingar om markåtkomst påbörjades därefter med

berörda markägare och successivt tecknades avtal om markåtkomst för området i sin helhet.

Samråd i ärendet har skett med kommunen.

Remisshantering och synpunkter har i möjligaste mån inarbetats.

SKÄLEN FÖR BESLUTET

Området hyser en rik biologisk mångfald knuten till naturskog med klippbranter, fuktiga klippdalar och kärrpartier. En rad sällsynta mossarter har påträffats här liksom sällsynta lavar och vedlevande svampar. Bland fåglar i området kan nämnas tretåig hackspett, spillkråka, tjäder, järpe, korp och duvhök.

Förutsättningarna att bevara dessa arter i området finns om de skötselinsatser vidtas som framgår av bifogad skötselplan.

Förutsättningarna att bevara områdets biologiska mångfald liksom livsmiljöer finns om de bevarandemål uppfylls som framgår av bifogad skötselplan.

Området har sådana värden att de motiverar ett starkt och långsiktigt skydd. Utan detta skydd kan inte överlevnaden av ovan angivna biologiska mångfald garanteras. Området är vidare för litet för att komma ifråga som nationalpark varför skydd som naturreservat föreslås.

Beslutet är i linje med gällande översiktsplan samt riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd. Det är i linje med Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljökvalitetsmål.

Vid en avvägning, enligt 7 kap 25 § miljöbalken, mellan allmänna och enskilda intressen bedömer Länsstyrelsen att den inskränkning i enskild rätt att använda mark och vatten som beslutet om naturreservat innebär inte går längre än vad som krävs för att syftet med naturreservatet tillgodoses

---

Detta beslut kan överklagas. (Se bilaga.)

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Sören Gunnarsson, jämte ledamöterna Göran Arveståhl, Marie-Louise Forsberg-Fransson, Inger Högström-Westerling, Margareta Karlsson, Sören Larsson, Bo Rudolfsson, Mats Sjöström, Helena Vilhelmson och Anna Ågerfalk.

I den slutliga handläggningen av ärendet deltog enhetschefen Magnus Eklund, länsassessorn Christina Hjulström samt föredraganden, avdelningsdirektören Sture Marklund.

Sören Gunnarsson

Sture Marklund

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

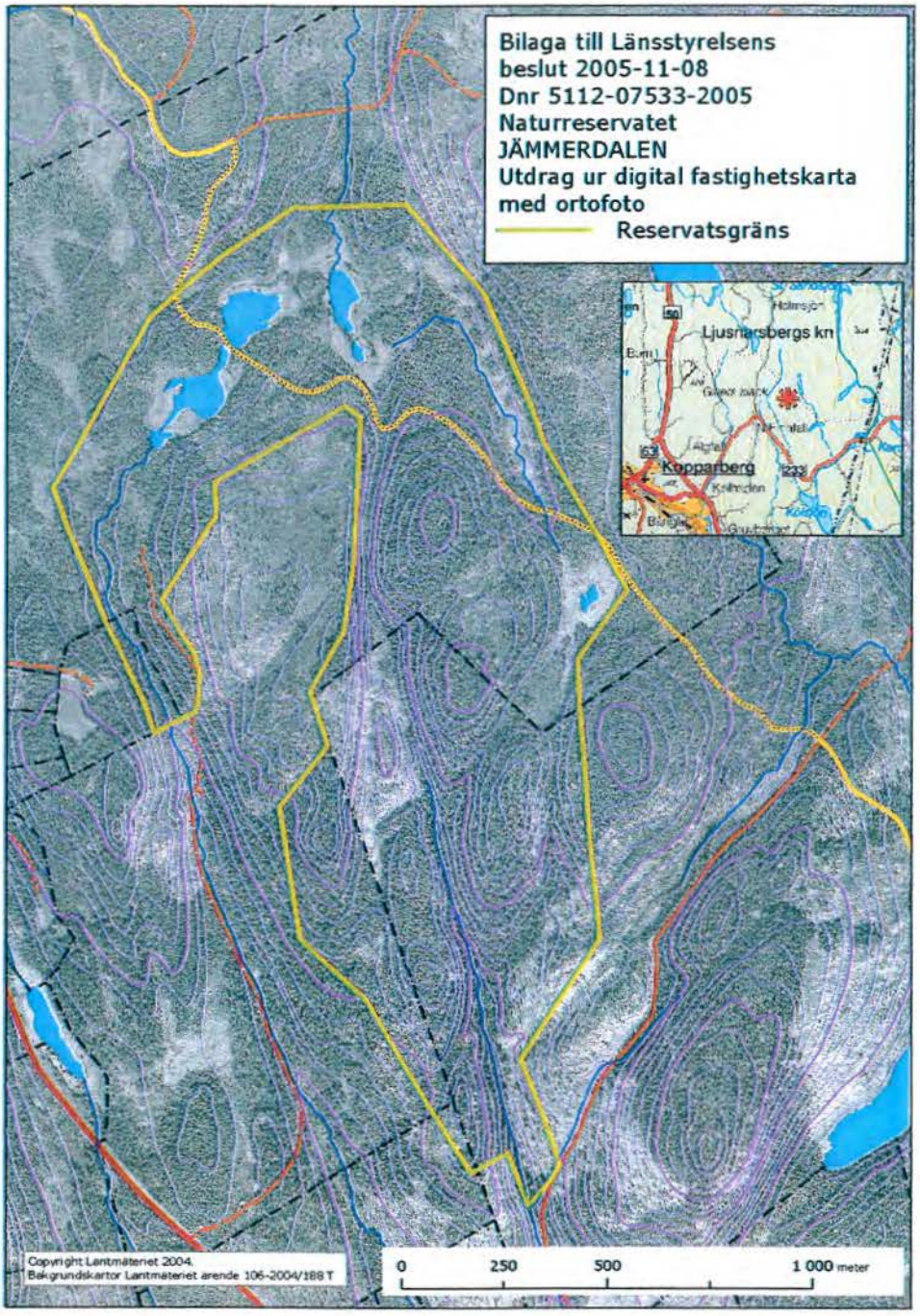

Bilaga 1

Sändlista har ej scannats

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Bilaga 3. Skötselplan för naturreservatet Jämmerdalen

BESKRIVNING

1. Syftet med reservatet

- Att bevara biologisk mångfald knuten till barrnaturskog och myrar i vildmarkspräglad natur. De artgrupper som särskilt avses är fåglar, lavar och vedlevande svampar. Reservatet skall ge möjlighet till skydd och spridning av arter som hotas av skogsbruk med korta omloppstider.
- Att tillgodose behovet av attraktiva områden för friluftslivet och att genom lämplig utformning av stigslinga möjliggöra för friluftslivet att uppleva området utan att inkräkta på dess skyddsvärden

2. Beskrivning av bevarandevärdena

2.1 Administrativa data

Objektnamn	Naturreservatet Jämmerdalen
Objektnummer	DOS 2238
Skyddsform	Naturreservat
Län	Örebro
Kommun	Ljusnarsberg
Markslag och naturtyper (ha):	
barrblandskog	126,6 hektar
myr	32,8 ha
vatten	3,8 ha
vägområde	0,2 ha
Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Berg, morän samt torvmarker
Naturtyper	Sprickdalsmosik med naturbarrblandskog och våtmarker
Strukturer	Död ved, gamla grova träd, bergbranter myrar och tjärnar
Växt- och djursamhällen	Eepifytiska lav- och mossamhällen, vednedbrytande svamp- och insektssamhällen och markhabitat
Artgrupper	Kärlväxter, lavar, svampar, fåglar och insekter

2.2 Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning
Området har nyttjats för skogsbruk.

2.3 Områdets bevarandevärden
2.3.1 Biologiska bevarandevärden
Naturbarrblandskog med rik biologisk mångfald i form av mossor, svampar, fåglar och insekter Våtmarksmosaik i form av kärr, mossar och tjärnar.
2.3.2 Geomorfologiska värden
Sprickdalsmorfologi samt våtmarksmosaik.
2.3.3 Friluftsliv
Naturupplevelse.

3. Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 4 skötselområden:
1. Skogsmark
2. Myrar
3. Friluftsliv samt info
4. Kulturmiljö

Skötselplanens skötselområde 1: Skogsmark

Beskrivning: Grandominerad äldre, delvis naturskogsartad barrblandskog med inslag av c:a 5 % löv, främst björk belägen på blockig och kuperad mark.

Bevarandemål
- Naturskog med rik förekomst av äldre träd och av död ved

Skötselåtgärder
- Fri utveckling

Skötselplanens skötselområde 2: Myrar

Beskrivning: I en halvmånformad depression i reservatets norra del ligger ett våtmarksområde med kärr och små tjärnar. Kärren har fattigkärrkaraktär.

Bevarandemål:

- Myrar och tjärnar med naturlig hydrologi och naturlig artsammansättning.

Skötselåtgärder

- Fri utveckling.

Skötselplanens skötselområde 3: Friluftsliv med info

Beskrivning: Allmänhetens nyttjande av området har skett genom vandring längs Bergslagsleden, vid bär- och svampplockning och vid skogsvandringar och skidturer.

Bevarandemål

- En väl underhållen anslutningsstig mot Bergslagsleden skall finnas
- En väl underhållen informationsskylt skall finnas på platser angivna på skötselplanekartan
- En väl underhållen parkering skall finnas utanför reservatet på plats angiven på skötselplanekartan

Skötselåtgärder

- Iordningställande av anslutningsstig och parkering samt uppsättande av skylt. Vidare årlig tillsyn och underhåll av dessa.

Skötselplanens skötselområde 4. Kulturmiljö

Beskrivning: Vattnet i våtmarksområdet i norr har dränerats ner mot kvarnen vid Kvarnfall där kvarnverksamhet bedrivits, RAÄ 454. Skogarna har brukats mer intensivt sedan 1600-talet.

Bevarandemål:

- Kulturlämningarna skall bevaras

Skötselåtgärder

- Vid behov avverkning av träd som kan spränga kallmurar vid Kvarnfall. Samråd skall ske med länsantikvarien.

4. Jakt

Jakt får bedrivas med beaktande av vad som beslutats i naturreservatets föreskrifter.

5. Fiske

Fiske får bedrivas med beaktande av vad som beslutats i naturreservatets föreskrifter.

6. Uppföljning

6.1 Uppföljning av skötselåtgärder

Entreprenörer ansvarar för dokumentation av vilka åtgärder som genomförts och när de genomförts.
Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av genomförda skötselåtgärder sker i slutet på varje år, de år då åtgärder har genomförts.

6.2 Uppföljning av bevarandemål

Ett program för uppföljning av reservatets bevarandemål skall utarbetas av Länsstyrelsen

7. Sammanfattning och prioritering av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	När	Var	Prioritering	Finansiering
Uppsättning och iordningställande av informations-skyltar, P-plats och stigslinga	År 2006	Omr. Friluftsliv med info	1	Reservatsanslag
Underhåll av ovan	År 2006-...	Omr. Tillgänglighet, parkering och info	1	Reservatsanslag För Bergslags-Leden Fritid T län
Vid behov skötsel av kallmurar vid Kvarnfall	År 2006...	Omr. kulturmiljö	2	Reservatsanslag
Uppföljning av skötselåtgärder	Efter åtgärd	Hela reservatet	1	Reservatsanslag
Uppföljning av bevarandemål	I enlighet med vad som bestäms i kommande program	Hela reservatet	1	Reservatsanslag

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

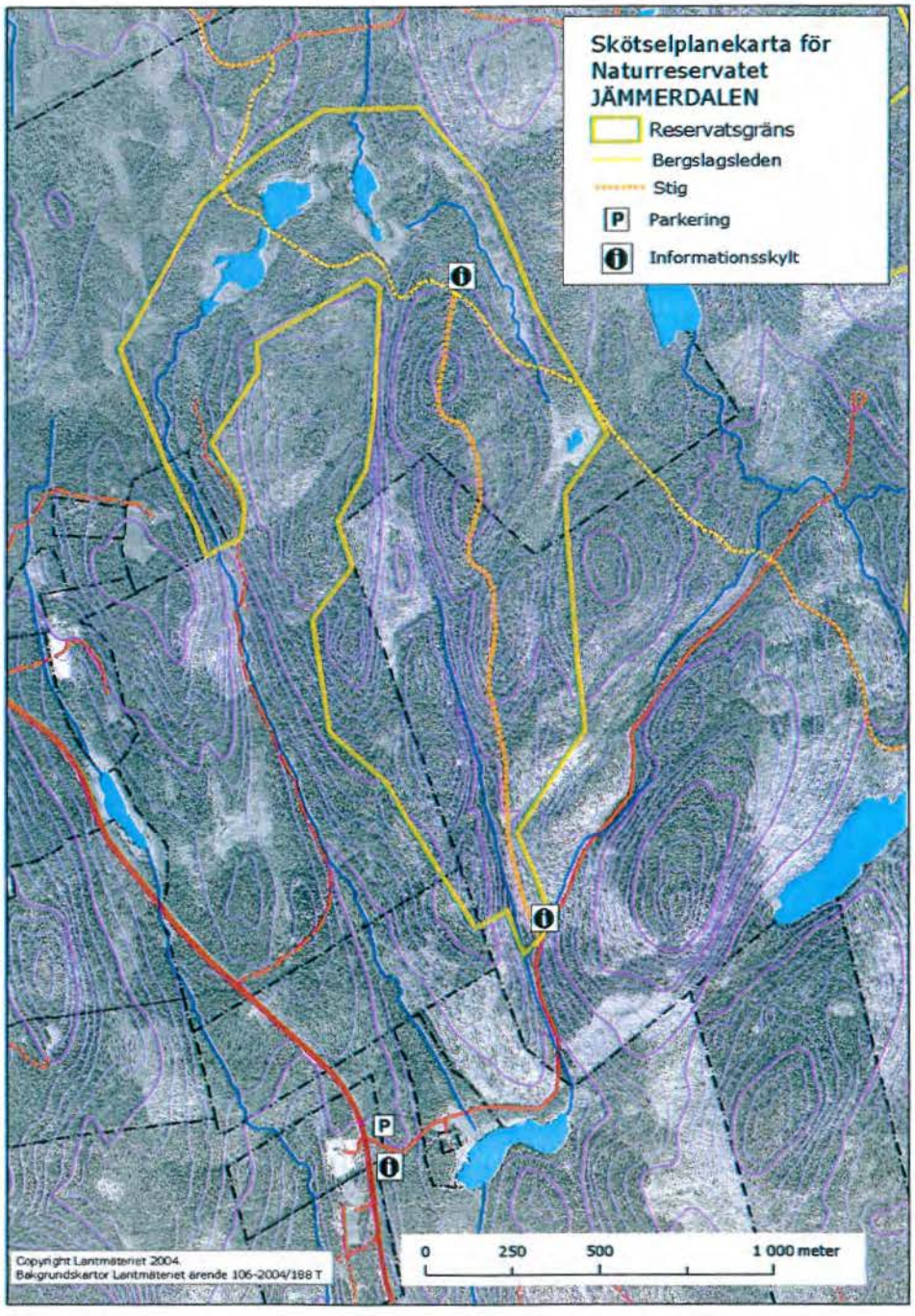

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Bilaga 4.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsstyrelsen. Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange beslutets diarienummer. Tala också om vilken ändring i beslutet Ni vill ha.

Länsstyrelsen måste ha fått överklagandet inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet, annars kan överklagandet inte prövas.

Om Länsstyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt sänder Länsstyrelsen överklagandet vidare till regeringen (miljödepartementet).

Om Ni vill ha ytterligare upplysningar kan Ni vända Er till Länsstyrelsen, tel 019-19 30 00.

Länsstyrelsen
Örebro län

BESLUT
2005-11-08 Dnr: 5112-07533-2005

Bilaga 5.

KONSEKVENSANALYS

Konsekvensutredning enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) av förslag till föreskrifter för naturreservatet Jämmerdalen i Ljusnarsbergs kommun

Bakgrund

Länsstyrelsen avser att besluta om att bilda naturreservatet Jämmerdalen. Enligt 27 § verksförordningen skall Länsstyrelsen göra en konsekvensutredning av de föreslagna föreskrifterna. Länsstyrelsen har gjort en konsekvensutredning av de föreskrifter som har karaktären av normföreskrifter, dvs. de som riktar sig till allmänheten.

Konsekvensutredning

Syftet med föreskrifterna

Föreskrifterna för området innehåller bestämmelser för allmänheten. Syftet är att trygga ändamålet med reservatet så att skador på naturvärdena inte uppstår.

Effekter

Påverkan på allmänhetens friluftsliv bedöms vara begränsad.

Kostnader

De föreslagna föreskrifterna för allmänheten bedöms inte medföra några kostnader för vare sig allmänheten, markägaren eller kommunen.